

Література:

1. Григоренко Я. О. Науково-методичні засади комплексного оцінювання аграрного потенціалу регіонів України для забезпечення її економічної безпеки / Я. О. Григоренко // Агросвіт. – 2017. – № 11. – С. 70-76.
2. Індекс інвестиційної привабливості України залишається на 4-річному мінімумі [Електронний ресурс]: ІА УНІАН: економіка / фінанси. – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/finance/776237-indeks-investitsiynoji-privablivosti-ukrajini-zalishaetsya-na-4-richnomu-minimumi.html>. – Назва з екрана.
3. Про захист іноземних інвестицій на Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 10.09.1991 р. № 1540а-ХІІ. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1540_%D0%B0-12. – Назва з екрана.
4. Про режим іноземного інвестування [Електронний ресурс]: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/93/96-_%D0%B2_%D1%80. – Назва з екрана.
5. Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження [Електронний ресурс]: Закон України від 17.02.2000 р. № 1457-ІІІ. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1457-14>. – Назва з екрана.
6. Стоянова-Коваль С. С. Вплив трудового потенціалу на інвестиційну привабливість аграрного підприємства / С. С. Стоянова-Коваль, В. В. Попович // Ефективна економіка. – 2013. – № 6. – С. 353–358.
7. Чому зростає інвестиційна привабливість України – експерти [Електронний ресурс]: Новое Время: Бизнес. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/publications/chomu-zrostaє-investitsijna-privablivist-ukrajini-eksperti-1594579.html>. – Назва з екрана.

В. В. Тіпанов

*к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

С. І. Ткаленко

*к. е. н., доцент, доцент кафедри європейської інтеграції, ДВНЗ
«Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ БІОТЕХНОЛОГІЙ

В першій чверті ХХІ століття світ та світова економіка опинилися перед новими глобальними загрозами та викликами, що вимагає адаптації до нових геополітичних реалій. Збільшення населення у світі, забруднення навколишнього середовища, військові конфлік-

ти, світова продовольча проблема – це виклики щодо подальшого розвитку світової спільноти. Сучасні реалії, в тому числі зростаюча роль глобалізації, характеризуються трансформаційними процесами в усіх сферах суспільного життя. Отже, в умовах подальшого становлення, формування та розвитку інформаційної економіки новим пріоритетним напрямком стає біоекономіка.

В інформаційній економіці біоекономіку слід розглядати як таку, що заснована на знаннях з використанням біоресурсів на основі біотехнологій, які призведуть до синергійного ефекту і подолання викликів людству. У класичному розумінні біотехнологія (від грец. *bios* – життя, *techne* – мистецтво, майстерність і *logos* – слово, навчання) – використання живих організмів і біологічних процесів у виробництві [1]. Сучасній біотехнології характерний комплексний підхід, широке використання досягнень і методів, не лише фізики, хімії, молекулярної біології, але також і геноміки мікроорганізмів та біоінформатики, інженерної ензимології і моделювання, біокаталізу і дизайну його процесів тощо. Вона є міждисциплінарною галуззю, яка починає відігравати все більш значний вплив на вирішення цілої низки питань, що пов'язані з захистом навколишнього середовища, створенні нових матеріалів, підвищенні продуктивності сільського господарства, поліпшенні стану охорони здоров'я і якості життя в цілому.

За оцінками фахівців світовий ринок біотехнологій у 2025 р. досягне рівня у 2 трлн. дол. США, а темпи росту за окремими сегментами ринку коливатимуться від 5-7 до 30 % щорічно [2].

Зазначимо, що сьогодні є кілька підходів щодо типології біотехнологічних галузей, які використовуються, як національними технологічними платформами та підприємствами, так і науковцями, що досліджують біотехнологічні сегменти.

Так, деякі науковці, у своїх дослідженнях поділяють біотехнології на п'ять галузей: біофармацевтику, агробіотехнології, промислові біотехнології, біоенергетику, хімічні речовини з поновлювальних джерел. Водночас, існує й інший підхід, де група фахівців, вчених виокремлює дев'ять таких галузей: біофармацевтику і біо-

медицину, промислові біотехнології і біоенергетику, сільськогосподарську (с/г), харчову, лісову, екологічну та морську біотехнології. Але, найбільш повною класифікацією біотехнологій є поділ її галузей за кольорами, що була опублікована в одній з статей журналу «Electronic Journal of Biotechnology» французом Едгар Дж. Дасіла[3].

Разом з тим, в міжнародній практиці, для спрощення, прийнято поділяти біотехнології на три основні кольорові напрямки: «червоний» (медична біотехнологія; біофармацевтична промисловість, у т.ч. біомедицина та біотехнологічне приладобудування), на який припадає біля 60 % всього світового виробництва; «білий» (промислові технології, у т.ч. біоенергетика) – 28 %; та «зелений» (сільськогосподарський напрям) – на який припадає 12 % світового виробництва.

Також слід відмітити, що найбільшу увагу розвитку біотехнологій приділяють економічно розвинені країни, серед яких сьогодні варто відзначити США, Канаду, Швецію, Німеччину, Францію, Корею, Іспанію та інші. Саме на ці країни припадають і найбільші витрати на біотехнології НДДКР.

Таким чином, не викликає сумнівів той факт, що майбутнє світової економіки, та безпосередньо сфер охорони здоров'я, медицини, фармацевтики, с/г, промислової біотехнології, нанобіотехнології, біоінформатики тощо в значній мірі визначатиметься саме рівнем розвитку біотехнологій і створеними за їх допомогою новітніми товарами.

Вони стають ключовим інноваційним напрямом в міжнародній торгівлі. Упродовж найближчих років, прогнозується значне розширення сфер їх використання. У цілій низці провідних країн світу, вже сьогодні центральне місце в розбудові своїх національних економік та розробці стратегій розвитку, відводиться саме цим технологіям. Отже, без сумніву активне впровадження цих напрямів в майбутньому, не тільки забезпечить сталий соціально-економічний розвиток економік багатьох країн світу, а й впливатиме на вирішення багатьох глобальних проблем сучасності.

Література:

1. Kafarski P. Rainbow code of biotechnology [Електронний ресурс] / P. Kafarski. – СЕМІК, 2012. – 811-816. pp. – Режим доступу: http://www.chemikinternational.com/pdf/2012/08_2012/chemik_8_2012_01.pdf. – The title from the screen.
2. Комплексная программа развития биотехнологий в Российской Федерации на период до 2020 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.expertcc.ru/news/Programma-razvitiya-biotehnologiy-v-Rossii---2020>. – Название с экрана.
3. Edgar J. DaSilva, The Colours of Biotechnology: Science, Development and Humankind [Electronic resource] // Electronic Journal of Biotechnology. – Mode of access: https://scielo.conicyt.cl/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0717-34582004000300001. – The title from the screen.

А. В. Церковна

*ст. викладач кафедри менеджменту та інновацій
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ

Експедиційний бізнес сьогодні один з тих, що найбільш динамічно розвиваються. З одного боку, попит на подібні послуги дуже великий, з іншого – ризик і конкуренція також надзвичайно високі.

Обсяги українського імпорту та експорту з кожним роком збільшуються, а разом з цим збільшується і затребуваність експедиційних послуг. Очевидна привабливість такого бізнесу приводить на ринок все нові фірми. Як правило, це відділи логістики, що відокремилися від торгових фірм, та які в процесі роботи освоїли експедиторську справу, навчилися возити ті товари, на яких спеціалізувалася їх фірма, і почали пропонувати свої послуги в цій галузі іншим компаніям [1].

Експедиторська компанія – це компанія, яка організовує перевезення товарів від місця їх виробництва або зберігання до споживача (внутрішні перевезення) або до морського порту, аеропорту і т. д. (експортні перевезення) або від іноземного виробника до національного замовника (імпортні перевезення). В останніх випадках експедитор також оформляє документи, необхідні для митного